

№1 ТӘЖІРИБЕЛІК ЖҰМЫС

ҚР нормативтік-заңнамалық құжаттарына сәйкес ЕҚБЖ жетілдіру бойынша іс-шараларды талдау және әзірлеу

Жұмыстың мақсаты: Еңбекті қорғау талаптарының бұзылуына негізделген ұйымдастыру шараларының тізімін жасау және жою шараларын нормативтік-заңнамалық құжаттарға сәйкес құрастыра білу.

Жұмысты орындау тәртібі

Кесте 1 - Тәжірибелік жұмысты орындау үшін тапсырмалар

Нұсқалар	Еңбек бұзушылықтың салалары
1, 14	Еңбек қауіпсіздігін оқытуды ұйымдастыру
2, 15	Жүк көтергіш машиналарды қауіпсіз пайдалану
3, 16	Жеке қорғаныс құралдары (ЖҚҚ) қамтамасыз ету
4, 17	Қызметкерлердің медициналық тексерілуін ұйымдастыру
5, 18	Еңбек жағдайларына арнайы бағалау жүргізу (жұмыс орындарын еңбек жағдайлары бойынша атестаттау)
6, 19	Электрқауіпсіздігі
7, 20	Металды суықтай өңдеу
8, 21	Өндірістегі келеңсіз жағдайды тергеу
9, 22	Ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану
10, 23	Құрылыстағы еңбек қауіпсіздігі
11, 24	Қысыммен жұмыс жасайтын ыдыстардың жұмыс қауіпсіздігі
12, 25	ПЭВМ қауіпсіз қолдану
13, 26	Көлікті қолданған кездегі қауіпсіздік

1. Нұсқалар негізінде 2-кестеден еңбек жағдайы бұзушылықтарын таңдап алып, кестенің екінші бағанасына берілген салаға, жағдайға байланысты ЕҚ талаптарының бұзылуын алдын-алу және жоюға арналған және негіз болатын ҚР заңдары, нормативтік-заңнамалық құжаттарының, техникалық қолдану ережелері, техникалық регламенттердің, МЕСТ (ГОСТ), ЕҚСЖ (ССБТ) атаулары мен қолданысқа енген жылдарын толтыру қажет.

Кесте 2 - Бұзушылықты жою бойыншы талаптардың тізімі

№	Тексеру кезінде анықталған бұзушылықтар. Жою туралы талаптар.	Нормативтік-заңнамалық құжаттардың негізі (Бағанды толтыру қажет)
1	2	3
1	Өндірістегі нұсқаулық өткізу бағдарламасы талаптарға сай келмейді. Бірінші және қайталанатын нұсқаулықты өткізу бағдарламасын жасау.	
2	Өндірісте электр қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық өткізілуі талап етілетін және электр қауіпсіздігі бойынша 1 топ берілетін электрлік емес қызметкерлердің мамандықтарының тізімі жоқ. Айтылған тізімді әзірлеу.	
3	Өндірістегі ЖБҚҚ саны мен сапасы талаптарға сай келмейді. Есептеу жүргізіп, типтік салалық нормаларға сәйкес арнайы киім, арнайы аяқ-киім және ЖБҚҚ қажеттілігін анықтап, жұмысшыларға оларды берілуін санау және бақылау, белгіленген үлгідегі карточканы толтыру	
4	Өндірісте жазатайым оқиғаларды тіркейтін журнал жоқ. Өндірісте жазатайым оқиғаларды тіркейтін журналды бастау.	
5	Өндірістегі ВДТ, ПЭВМ бар бөлмелерде желдету жоқ. Ауданы 6м ² , көлемі 20м ³ бір жұмыс орнын ауаны кондиционерлеу жүйесімен жабдықтау.	
6	Өндірісте өрттік қауіпсіздік талаптары сақталмаған. Өндірістегі өрт қауіпсіздігі бойынша жауапты адамды тағайындау. Өрт қауіпсіздігі бойынша өндіріс жұмысшыларымен нұсқаулық өткізу.	
7	Кәсіпорында еңбекті қорғау жөніндегі білімді оқыту және тексеру тәртібі мен кезеңділігі белгіленбеген. Еңбек қауіпсіздігіне қосымша (жоғары) талаптар қойылатын жұмыс түрлері мен процестердің тізбесін әзірлеу.	

8	<p>Ұйымда штаттық кестеге және еңбекті қорғау жөніндегі нормативтік құжаттарға сәйкес нұсқаулықтар әзірленбеген. Штаттық кестеге сәйкес кәсіптер мен жұмыс түрлері бойынша қызметкерлер үшін ақпарат әзірлесін және оны жұмыс беруші бекітсін. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулық мынадай бөлімдерді қамтуы тиіс:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғаудың жалпы талаптары. 2. Жұмысты бастау алдында еңбекті қорғау талаптары. 3. Жұмыс кезінде еңбекті қорғау талаптары. 4. Авариялық жағдайларда еңбекті қорғау талаптары. 5. Жұмысты аяқтау бойынша еңбекті қорғау талаптары. 	
9	<p>Абразивті шеңбері бар қайрау станогында экран көтерілген кезде станокты іске қосу мүмкіндігін болдырмайтын іске қосу қозғалтқышы бар электр блогы бар қорғаныс экраны, пайдалану туралы белгісі жоқ шеңберлер жоқ, станокта абразивті шаңды кетіруге арналған құрылғы жоқ. Бұзушылықтарды жою.</p>	
10	<p>Ұйымда қызметкерлердің еңбекті қорғау талаптары саласындағы білімін тексеру жөніндегі тұрақты жұмыс істейтін емтихан комиссиясы құрылмаған. Кәсіпорынның бұйрығымен еңбекті қорғау саласындағы атқарушы биліктің федералды органдарының оқыту ұйымдарында оқыған кемінде үш адамнан тұратын еңбекті қорғау талаптарын білуін тексеру үшін тұрақты емтихан комиссиясын тағайындаңыз.</p>	
11	<p>Кәсіпорында электр қорғау құралдарын тексеру жүргізілмейді. Электрден қорғау құралдарын (оқшаулағыш қол аспабы, диэлектрлік қолғаптар, иіру көрсеткіші, кернеу сигнализаторлары) тексеруді жүргізу.</p>	
12	<p>Шеберханалар мен өту жолдарының едендері зақымдалған (шұңқырлар, соққылар және т.б.). Зақымдануды жою.</p>	
13	<p>Кәсіпорында жұмысқа қабылдау кезінде кіріспе нұсқаманы өткізбеу фактісі анықталды. Жаңадан қабылданған қызметкерлерге кіріспе нұсқама өткізу.</p>	
14	<p>Басшылар мен мамандар еңбекті қорғау талаптары саласында оқудан және білімін тексеруден өтпеген. Еңбекті қорғау бойынша оқытуды және білімді тексеруді ұйымдастыру.</p>	

15	Кәсіпорында еңбекті қорғау жөніндегі комиссия (комитет) құрылмаған. Еңбекті қорғау жөніндегі комиссия құру, ЕҚ жөніндегі комитет (комиссия) туралы ережені әзірлеу.	
16	Кәсіпорында кәсіпорынның ерекшелігін ескеретін еңбекті қорғау жөніндегі комиссия туралы ереже жоқ. Ережені әзірлеу.	
17	Кран-арқалықта шекті ажыратқыш реттелмеген, механизм жоғарғы жағында. Кран арқалығының жұмысына тыйым салу.	
18	Кәсіпорында жүк көтергіш механизмдерді қауіпсіз пайдалануға жауапты және жұмыстарды қауіпсіз жүргізуге жауапты адам жоқ. Жауапты адамдарды тағайындаңыз.	
19	Жұмысшылар арнайы киіммен, қорғаныс каскаларымен және басқа ЖҚҚ-мен қамтамасыз етілмеген. Қызметкерлерді арнайы киіммен және ЖҚҚ-мен қамтамасыз ету.	
20	Санитарлық-тұрмыстық үй-жайларға қойылатын талаптар бұзылған, сондай-ақ зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсетуге арналған дәрі қобдишалары мен басқа да құралдар жоқ. Бұзушылықтарды жою.	
21	Кәсіпорында қорғаныс құралдарын есепке алу және ұстау журналы жоқ. Қорғаныс құралдарын есепке алу және ұстау журналын бастаңыз.	
22	Кәсіпорында жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз етуге жауапты адам жоқ. Жауапты адамды тағайындау қажет	
23	Кәсіпорында ЖҚЕ бойынша мақсатты нұсқаулықтар өткізілмейді. Көктемде және күзде жүргізушілерге мақсатты нұсқаулар жүргізіледі	
24	Кәсіпорынның тұрағында жүк автомобильдеріне қойылатын талаптар сақталмаған. Бұзушылықтарды жою.	
25	Өндірістік бөлімшелерде еңбекті қорғау жөніндегі нұсқамалар ұқыпсыз жүргізіледі және тіркеледі, журналдарда барлық бағандар толтырылмайды, нақты қолдары жоқ. Талаптарға сәйкес журналдарды толтыру.	
26	Жұмыскерлерді кәсіпорындағы зиянды және қауіпті өндірістік факторлар туралы хабардар етпейді. Еңбекті қорғау бойынша нұсқама жүргізу кезінде жұмыскерлерді қауіпті немесе зиянды өндірістік факторлар туралы хабардар ету.	

27	Кәсіпорында қызметкерлердің білімін тексеру нәтижелері құжатталмайды. Белгіленген нысандағы хаттама түрінде тексеру нәтижелерін ресімдеу.	
28	Орын алған жазатайым оқиғадан кейін бөлімше қызметкерлеріне нұсқама жүргізілген жоқ. Талаптарға сәйкес жоспардан тыс нұсқама өткізу.	
29	Кәсіпорында жұмыс режимі және ыдыстарға қауіпсіз қызмет көрсету жөніндегі Нұсқаулық жоқ. Нұсқаулықтарды әзірлеу. Ыдыстарды қосу сұлбаларын жұмыс орындарына ілу керек.	
30	Кәсіпорында қысыммен жұмыс істейтін ыдыстар пайдалануға берілді, бірақ оларға қызмет көрсету үшін қызметкер тағайындалмады. Қысыммен жұмыс істейтін ыдыстарға қызмет көрсететін қызметкерді тағайындау туралы бұйрық шығарыңыз.	
31	Кәсіпорында ыдыстарды куәландыруды есепке алу кітабы жүргізілмейді. Сауыттардың жарамды жай-күйі мен қауіпсіз іс-әрекеті үшін жауапты адамды тағайындау (техникалық жай-күйі мен пайдаланылуын қадағалау бойынша).	
32	Кәсіпорында дәнекерлеу цехындағы компрессордағы манометр пломбаланбаған және тексеру туралы таңбасы жоқ. Манометрді тексеру.	
33	Кәсіпорында алғашқы өрт сөндіру құралдары жоқ. Үй-жайларды талаптарға сәйкес алғашқы өрт сөндіру құралдарымен қамтамасыз ету.	
34	Кәсіпорында ацетилен қондырғысындағы аварияларды(жарылыс және өрт қауіпті учаскені) жою жоспары жоқ. Жоспарын құрастыру.	
35	Белгіленген нысан бойынша арнайы журналда нұсқаманың және білімді тексерудің нәтижелерін ресімдей отырып, электр қауіпсіздігі бойынша 1-топтың жұмыскерлеріне электр тогымен зақымдану қаупі туындауы мүмкін электр желісінен жұмыс істейтін жабдықта жұмыс істеуге байланысты жұмыскерлердің нұсқамалық және білімін тексеру жүргізілмеген. Нұсқаулық пен білімді тексеру.	
43	Ұйымда ШФҚ-ға таралатын, еңбекті қорғаудың мемлекеттік нормативтік талаптарын қамтитын заңдар мен өзге де нормативтік актілердің тізбесі айқындалмаған. Нұсқаулар тізімін жасаңыз.	
44	Кәсіпорында дәнекерлеу цехында мақсатты нұсқама жүргізбеу жағдайлары тіркелген. Мамандық бойынша тікелей міндеттермен байланысты емес бір реттік жұмыстарды орындауға рұқсат етілген дәнекерлеу цехы қызметкерлерінің еңбегін қорғау бойынша мақсатты нұсқама өткізу.	

45	Ұйымда жұмыс істейтін 75 адам санымен еңбекті қорғау қызметі құрылмаған. Бұзушылықтарды жою.	
46	Тексеру арықтары бөлгіштермен және ребордтармен жабдықталмаған. Бұзушылықтарды жою.	
47	Слесарь - жөндеу цехының ЖҚҚ пайдаланбау жағдайлары тіркелген. Еңбекті қорғау талаптарын бұзған слесарь-қызметкерді тәртіптік жауапкершілікке тарту.	
48	Кәсіпорында 2015 жылға арналған еңбекті қорғау жөніндегі іс-шаралар әзірленбеген және еңбек жағдайлары мен еңбекті қорғау жүзеге асырылмаған. Еңбекті қорғау жөніндегі іс-шараларды жоспарлау, оларды қаржыландыруды қамтамасыз ету.	
49	Қауіпті өндірістік факторлар әсер ететін аймақтарда жұмыстарды орындауға наряд-рұқсат жоқ. Бұзушылықтарды жою.	
50	Наряд-рұқсат бойынша орындалатын өндіріс орындары мен жұмыс түрлерінің тізбесі бекітілмеген. Бұзушылықтарды жою.	
51	Бұзушылық тіркелді: ағаш баспалдақтың қадамдары жолға кесілмейді. Құрал-саймандармен және құрылғылармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін бұза отырып орындалған ағаш баспалдақты пайдаланудан алып тастау.	
56	Кәсіпорында қолайсыз микроклимат параметрлері тіркелді, бұл жұмысшылардың уақытша еңбекке жарамсыз күндерінің көбеюіне әкелді. Жұмыс орнында қолайлы жағдайларды қамтамасыз ету, өндірістік бақылауды жүзеге асыру, өндірістік ортаның параметрлерін бағалау (температура, ылғалдылық, жылулық сәулелену, ауа жылдамдығы)	
57	Кәсіпорында барлық жұмыс орындарына еңбек қауіпсіздігіне бірдей талаптар қойылады. Еңбек қауіпсіздігі талатарының жоғарылауына жататын жұмыс түрлері мен кәсіптердің тізбесін әзірлеу және бекіту.	
58	Өндірістік жабдықта (гидравликалық преста) қорғаушы (қорғаныш құрылғысы) жоқ. Бұзушылықтарды жою.	
59	Ағаш өндеу станоктары (Белмаш СДМ-2200) қорғаныс құрылғысымен жабдықталмаған). Бұзушылықтарды жою.	
60	Жұмыс ПОС ,ППР-сыз жүргізіледі немесе олар еңбек қауіпсіздігі бойынша шешімдерді қамтамасыз етпейді. Бұзушылықтарды жою.	

61.	Ұйымның аумағында құрылыс-монтаж жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру актісі жоқ. Қабылдау актісін жасаңыз	
62	Кәсіпорын зиянды және қауіпті еңбек жағдайларына сәйкес дайындалған сүт пен арнайы тағамды бермейді. Еңбек жағдайлары зиянды жұмысшыларға нормаға сәйкес сүт және басқа да өнімдер берілуі керек.	
63	Кәсіпорында өндірістік құрал-жабдықтардың пайдалану құжаттамасы жоқ. Бұзушылықтарды жою.	
64	Кәсіпорында өрт қауіпсіздігі және төтенше жағдайларда қорғау бойынша құжаттама жоқ. Өрт қауіпсіздігі бойынша нұсқаулықтарды әзірлеу, өрт кезінде адамдарды эвакуациялау жоспарын (схемасын) әзірлеу.	
65	Компания қажетті сынақтарды өткізбестен жаңа тіректерді орнатты. Қоғамдық тамақтандыру мекемесінде сөрелерді сынау, стандарттан 20% асатын статикалық жүктемені пайдаланып сауда жасау. Стандартты жүктемені және келесі сынақ мерзімін көрсететін белгілерді іліңіз.	
66	Ұйымда штаттық кестеге сәйкес кәсіптері мен жұмыс түрлері бойынша қызметкерлердің еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтар тізбесі әзірленбеген және бекітілмеген. Кәсіптері мен жұмыс түрлері бойынша жұмыскерлердің еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтар тізбесін әзірлеу, жұмыс берушілерді бекіту.	
67	Маман бұйрықпен тағайындалмайды, тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыруға жауапты. Қажетті маманды тағайындаңыз.	
83	Жұмыс орындарындағы токарлық шеберханада көптеген станоктарда ағаш траптар жоқ. Жұмыстың қауіпсіз орындалуын тоқтатыңыз. Бұзушылықты жою.	
84	Кәсіпорында жұмысшы мамандықтарының қызметкерлерін зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсетуге оқыту жүргізілген жоқ. Оқыту жүргізу.	
85	Шеберханаларда токарлық станоктарда қысқыш патрон қоршауы болмайды. Бұзушылық жойылғанға дейін жұмыстарды орындауды тоқтату.	
86	Кәсіпорында слесарлық және токарлық шеберханаларда жұмыс орындарын жарықтандыру параметрі бойынша қолайсыз еңбек жағдайлары тіркелген. Жұмыс орындарының, өту жолдарының жарықтандырылуын өлшеуді жүргізу және жұмыс	

	орындарындағы нақты жарықтандырудың нормативтерге сәйкестігін қамтамасыз ету.	
87	Слесарлық және токарлық шеберханаларда жанып кеткен шамдар мен зақымдалған арматура уақтылы ауыстырылмайды. Шамдар мен зақымдалған Арматураны тексеру және ауыстыру кестесін ұйымдастырыңыз.	
88	Кәсіпорында еңбекті қорғау бойынша мамандар мен жұмысшыларды оқыту жүргізілмейді. Мамандар мен жұмысшыларды еңбекті қорғау жөніндегі оқыту бағдарламаларын талаптарға сәйкес әзірлеу және бекіту.	
89	Кіріспе нұсқаулық журналы басталмаған. Журналды бастаңыз, оны толтырыңыз.	
90	Кәсіпорында шиналарды айдау еңбекті қорғау талаптарын бұза отырып жүргізіледі. Шиналарды айдауды арнайы орындарда сақиналардың ұшып шығуына кедергі келтіретін сақтандыру құрылғыларын (торларды) пайдалана отырып жүргізу, бекетке манометр орнату қажет.	
91	Кәсіпорында техникалық қызмет көрсету және АТС жөндеу еңбекті қорғау талаптарын бұза отырып жүргізіледі. АТС-қа техникалық қызмет көрсету мен жөндеуді қажетті жабдықтармен және мүкәммалмен жаракталған арнайы орындарда (бекеттерде) жүргізу.	
92	Кәсіпорында авто -, электр тиегішке техникалық куәландыру жүргізілген жоқ. Белгіленген мерзімде авто-, электр тиегішке техникалық куәландыру жүргізу.	
93	Кәсіпорында ВДТ, ПЭВМ бар үй-жайда ылғалды жинау жүргізілмейді. Электростатикалық потенциалды төмендету үшін ВДТ, ПЭВМ бар бөлмеде дымқыл тазалауды жүргізу.	

2. Бұзушылықты жою шараларының тізбесін әзірлеу және құрастыру нәтижесін 3 кестеде келтіріп, толтыру керек.

Кесте 3 – Еңбек жағдайы бойынша бұзушылықты жою шаралары

(нұсқаға сәйкес берілген саланы көрсету)

ЕҚ талаптарының бұзылуы	Бұзушылықты жою үшін негіз (өзекті, қолданыстағы нормативтік-заңнамалық құжаттар)	Қажетті ұйымдастырушылық шаралар